

ZDRAVÍ A NEMOC

Definice,
základní
pojmy

Definice zdraví

- Zdraví je stav úplné tělesné, duševní a sociální pohody, a ne jen pouhá nepřítomnost nemoci či slabosti. (WHO, 1948)
- Zdraví je schopnost vést sociální a ekonomicky produktivní život. (WHO, 1977)
- Zdraví vymezuje jako ideální stav, neumožňuje však objektivní měření zdraví. (WHO)
- WHO v roce 2001 doplňuje definici zdraví o snížení úmrtnosti, nemocnosti a postižení v důsledku zjistitelných nemocí a nárůst pocítované úrovně zdraví.

Význam zdraví a nemoci

- Lidský život a zdraví představují nevyčíslitelnou a nenahraditelnou hodnotu. Mimo to však lidský život i zdraví představují pro jedince i pro společnost hodnotu ekonomickou.
- Náklady vynaložené na péči o zdraví včetně nákladů na zdravotnictví jsou prakticky i nepřímou investicí do tvorby nového bohatství státu i do celkového vývoje společnosti.
- Zdraví celé společnosti přispívá k pocitu životní pohody lidí, ke kvalitě jejich života, ke schopnosti práce i prodloužení aktivního života.

WHO (= World Health Organization) „SVĚTOVÁ ZDRAVOTNICKÁ ORGANIZACE“

- Od svého vzniku v roce 1948 podporuje Světová zdravotnická organizace mezinárodní technickou spolupráci v oblasti zdravotnictví, realizuje programy na potírání a úplné odstranění některých nemocí a usiluje o celkové zlepšení kvality lidského života.
- Cílem činnosti organizace je dosažení co nejlepšího zdraví pro všechny.
- WHO má v ČR své zastoupení, kancelář sídlí v Praze

DRUHY ZDRAVÍ

- fyzické (tělesné) zdraví
- psychické (duševní) zdraví
- sociální zdraví
- duchovní zdraví

POJMY

- **infekce**
  - nákaza
  - přítomnost mikroorganismu u hostitele
- **inkubace**
  - období mezi prvním stykem s nákazou a prvními příznaky
- **diagnóza**
  - stanovení nemoci
  - vychází se dle příznaků (symptomů)

INFEKČNÍ NEMOCI

- přenosné na člověka prostřednictvím virů a bakterií
- př.:
  - **virové onemocnění:** chřipka, SARS (koronavirus), opar, neštovice, vzteklna, AIDS (HIV)
  - **bakteriální onemocnění:** angína, zápal plic, tuberkulóza, tetanus, meningitida, lymfská borelióza, salmonelóza

CIVILIZAČNÍ NEMOCI

- ovlivněno nezdravým životním stylem (kouření, stres, nadměrné požívání alkoholu, nedostatek fyzické aktivity, přejídání a nevyvážené stravovací návyky)
- vyskytují se častěji ve vyspělých zemích než v rozvojových zemích („nemoci z blahobytu“)
- nepřenosné na druhého člověka
- př.: alergie, atopický ekzém, cukrovka (diabetes mellitus), dna, obezita, vysoký krevní tlak (hypertenze), bolesti páteře, infarkt myokardu, cévní mozková příhoda, rakovina, ...

LÉKAŘI

- praktický lékař pro dospělé (obvodní lékař, závodní lékař)
  - preventivní prohlídka 1x 2 roky
- dětský lékař (pediatr)
  - prohlídka v raném věku častěji, od 5 let každé 2 roky
- oční lékař (oftalmolog)
- kožní lékař (dermatolog)
- zubní lékař (stomatolog)
  - prohlídka 2x během roku
- kardiolog (srdce a cévy)
- ortoped (pohybový aparát)
- fyzioterapeut (rehabilitace pohybového aparátu)
- alergolog (alergie)
- imunolog (imunita)
- urolog (vylučovací soustava)
- gynekolog a porodník
  - prohlídka alespoň 1x ročně
- a další